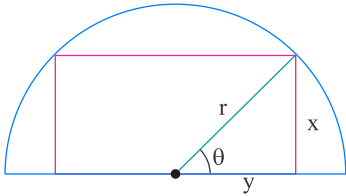

گزینه ۱

۱

می‌دانیم $\sin \theta = \frac{x}{r}$ و $\cos \theta = \frac{y}{r}$ ، پس $x = r \sin \theta$ و $y = r \cos \theta$ خواهد بود.
از طرفی مساحت مستطیل برابر است با:

$$S = 2yx$$

پس داریم:

$$S = 2(r \cos \theta)(r \sin \theta) = r^2 \underbrace{(2 \sin \theta \cos \theta)}_{\sin 2\theta} = r^2 \sin 2\theta$$

ماکزیمم عبارت بالا وقتی رخ می‌دهد که $\sin 2\theta = 1$ باشد، یعنی ماکزیمم مساحت r^2 می‌شود.

گزینه ۳

۲

$$f'(x) = \frac{x^2 - 2x(x+1)}{x^4} = -\frac{x+2}{x^3}$$

تابع f' را تعیین علامت می‌کنیم:

$$\begin{array}{c|c|c|c|c} f' & - & -2 & + & 0 \\ & & & & \text{نقطه} \end{array}$$

بنابراین بزرگ‌ترین بازه‌ای که روی آن f صعودی است، $(-2, 0)$ می‌باشد. در نتیجه کمترین مقدار a ، -2 خواهد بود.

$$f'(x) = 3x^2(\sqrt{x+2}) + x^3\left(\frac{1}{2\sqrt{x+2}}\right) = \frac{6x^2(x+2) + x^3}{2\sqrt{x+2}} = 0$$

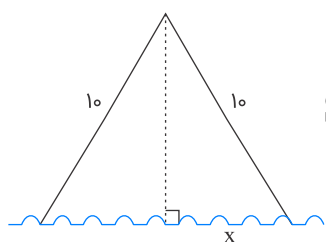
$$\Rightarrow x^3 + 6x^2 + 12x^2 = 0 \Rightarrow 7x^3 + 12x^2 = 0 \Rightarrow x^2(7x + 12) = 0$$

$$\Rightarrow x = 0, x = \frac{-12}{7}$$

همچنین $x = -2$ انتهای بازه و بحرانی است: $\{0, \frac{-12}{7}, -2\}$

راه حل اول:

طول قاعده مثلث را $2x$ در نظر می‌گیریم. در این صورت از رابطه فیثاغورس ارتفاع مثلث برابر است با: $\sqrt{100 - x^2}$ و مساحت مثلث برابر است با:

$$S = \frac{1}{2} \times 2x \times \sqrt{100 - x^2} = x\sqrt{100 - x^2} \quad ; x \in (0, 10)$$

پیدا کردن ماکزیمم مطلق تابع:

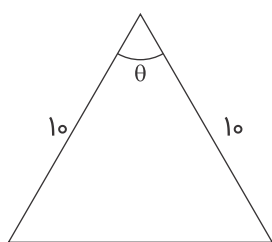
$$\begin{aligned} S' &= \sqrt{100 - x^2} + x \times \frac{-2x}{2\sqrt{100 - x^2}} \\ &= \frac{100 - x^2 - x^2}{\sqrt{100 - x^2}} = \frac{100 - 2x^2}{\sqrt{100 - x^2}} = 0 \Rightarrow x^2 = 50 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow x = \sqrt{50} \xrightarrow[\text{و اول و آخر بازه}]{\text{نقاط بحرانی}} \begin{cases} x = 0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} S = 0 \\ x = \sqrt{50} \Rightarrow S = 50 \text{ (max)} \\ x = 10 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 10} S = 0 \end{cases}$$

پس حداکثر مساحت مثلث ۵۰ است.

راه حل دوم:

اگر زاویه رأس را θ در نظر بگیریم، مساحت مثلث برابر است با:

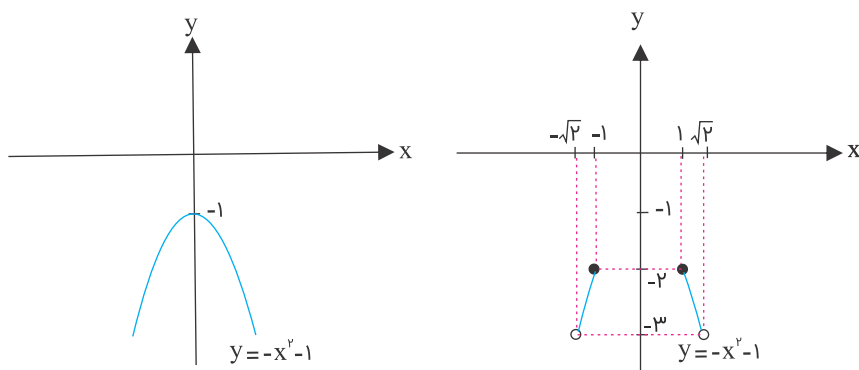

$$S = \frac{1}{2} \times 10 \times 10 \times \sin \theta = 50 \sin \theta$$

حداکثر مقدار $50 \sin \theta$ برابر است با ۵۰، چون حداکثر آن زمانی اتفاق می‌افتد که $\sin \theta = 1$ باشد، یعنی $\hat{\theta} = 90^\circ$ باشد. در این صورت مثلث متساوی الساقین قائم‌الزاویه است.

$$[x^2 - 1] = 0 \Rightarrow 0 \leq x^2 - 1 < 1 \Rightarrow 1 \leq x^2 < 2 \Rightarrow \begin{cases} 1 \leq x < \sqrt{2} \\ \text{یا} \\ -\sqrt{2} < x \leq -1 \end{cases}$$

حال باید نمودار $f(x) = -x^2 - 1$ را در فاصله بالا رسم کنیم:

مطابق شکل، ماکزیمم تابع برابر -2 است و مینیمم ندارد، چرا که برد تابع برابر $[-2, -3)$ است.

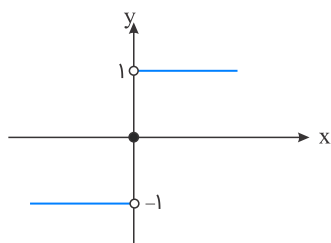
$$\text{گزینه ۱: } y = \left[\underbrace{x - [x]}_{\in \mathbb{Z}} \right] = [x] - [x] = 0$$

تابع ثابت $y = 0$ است و همه نقاط $\mathbb{R}$ بحرانی هستند.

گزینه ۲) تابع ثابت $y = 0$ است و همه $x \in \mathbb{R}$ بحرانی است.

$$y = \left[0 \leq \frac{|x|}{|x| + 1} < 1 \right] = 0$$

$$\text{گزینه ۳: } y = \begin{cases} \frac{|x|}{x} = \begin{cases} 1 & ; x > 0 \\ -1 & ; x < 0 \end{cases} \\ 0 & ; x = 0 \end{cases}$$

همه اعداد $x \in \mathbb{R}$ بحرانی است یا مشتق صفر است و در $x = 0$ هم تابع ناپیوسته و مشتق ناپذیر و بحرانی است.

$$\text{گزینه ۴: } y = \tan x \cdot \cot x = \frac{\sin x}{\cos x} \cdot \frac{\cos x}{\sin x} = 1$$

همه $x \in \mathbb{R} - \{x = \frac{k\pi}{2}\}$ بحرانی هستند. نقاط $x = \frac{k\pi}{2}$ که $k \in \mathbb{Z}$ بحرانی نیستند، چرا که در دامنه نیستند.

$$f(x) = \sqrt[3]{-x^3 + 2x^2}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow f'(x) &= \frac{-3x^2 + 4x}{3\sqrt[3]{(-x^3 + 2x^2)^2}} = \frac{x(-3x + 4)}{3\sqrt[3]{(x^2(-x + 2))^2}} = \frac{x(-3x + 4)}{3\sqrt[3]{x^4(-x + 2)^2}} \\ &= \frac{-3x + 4}{3\sqrt[3]{x(-x + 2)^2}} \end{aligned}$$

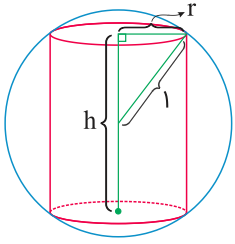
$$\Rightarrow \begin{cases} -3x + 4 = 0 \Rightarrow x = \frac{4}{3} \\ x(-x + 2)^2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 2 \end{cases} \end{cases}$$

حال $f'(x)$ را تعیین علامت می‌کنیم:

x	$-\infty$	۰	$\frac{4}{3}$	۲	$+\infty$	
f'(x)	-	ت.ن	+	-	ت.ن	-
f(x)						

باتوجه به جدول، تابع $f(x)$ در دو نقطه $\frac{4}{3}$ ، $x = 0$ دارای اکسترمم نسبی است.

اول برای اطلاعات داده شده یک شکل رسم می‌کنیم:

در مثلث قائم‌الزاویه ایجاد شده، رابطه فیثاغورس می‌نویسیم:

$$r^2 + \left(\frac{h}{2}\right)^2 = l^2$$

r^2 را بر حسب h می‌نویسیم:

$$r^2 = l^2 - \frac{h^2}{4}$$

حجم استوانه برابر است با:

$$V = \pi r^2 h = \pi \left(l^2 - \frac{h^2}{4}\right) h = \pi \left(l^3 h - \frac{h^4}{4}\right)$$

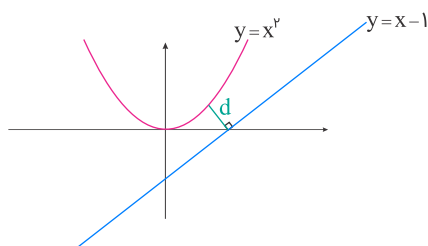
از V مشتق می‌گیریم:

$$V' = \pi \left(l^3 - \frac{h^3}{1}\right)$$

ریشه‌های V' را حساب می‌کنیم:

$$V' = 0 \Rightarrow l^3 - \frac{h^3}{1} = 0 \Rightarrow h^3 = l^3 \xrightarrow{h>0} h = l$$

ابتدا شکلی برای مسئله رسم می‌کنیم.

می‌خواهیم فاصله $A(\alpha, \alpha^2)$ روی $y = x^2$ کمترین فاصله را از خط $y - x + 1 = 0$ داشته باشد. می‌دانیم فاصله $A(x_0, y_0)$ از خط $ax + by + c = 0$ به صورت $d = \frac{|ax_0 + by_0 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ به دست می‌آید. پس داریم:

$$d = \frac{|-\alpha + \alpha^2 + 1|}{\sqrt{(-1)^2 + (1)^2}}$$

برای اینکه این فاصله کمترین مقدار خود شود باید داخل قدر مطلق یعنی $-\alpha + \alpha^2 + 1$ کمترین مقدار شود:

$$-1 + 2\alpha = 0 \Rightarrow \alpha = \frac{1}{2}$$

راه حل دوم: کمترین فاصله یک منحنی از یک خط جایی است که در آن، بتوان مماس به موازات آن خط کشید، شیب منحنی $y = x^2$ از دستور $y' = 2x$ را برابر شیب خط $y = x - 1$ یعنی $x = 1$ می‌گذاریم و داریم:

$$2x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

مشتق تابع را پیدا و آن را تعیین علامت می‌کنیم:

$$f'(x) = \frac{(2x)(x^2 + 2x + 4) - (2x + 2)(x^2 + 4)}{(x^2 + 2x + 4)^2} = \frac{2(x^2 - 4)}{(x^2 + 2x + 4)^2}$$

x	-۲	۲
f'(x)	+	-
f(x)		

باتوجه به جدول تعیین علامت، نمودار تابع در اطراف $x = 2$ به شکل "۱" است.

توجه کنید که دامنه تابع برابر $x \leq 2$ و $x \geq -2$ است.
مشتق تابع را پیدا می‌کنیم و نقاط بحرانی را مشخص می‌کنیم:

$$f'(x) = \frac{-2x}{2\sqrt{4-x^2}}$$

اگر $f'(x) = 0$ ، آنگاه $x = 0$ است.
از طرف دیگر تابع در نقطه‌های $x = 2$ و $x = -2$ مشتق‌پذیر نیست.
در نتیجه f دارای سه نقطه بحرانی است.

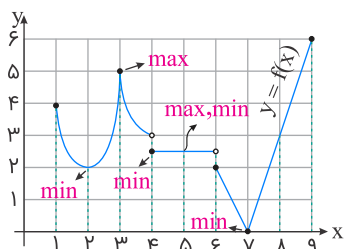
می‌دانیم نقاط بحرانی، نقاطی از دامنه هستند که مشتق در آن‌ها صفر یا وجود ندارد. در چندجمله‌ای‌ها جواب‌های $f'(x) = 0$ بحرانی‌اند.

$$f'(x) = 3x^2 + 2px + (p+3) \Rightarrow f'(2) = 12 + 4p + p + 3 = 0$$

$$5p = -15 \Rightarrow p = \frac{-15}{5} = -3 \Rightarrow \begin{cases} f(x) = x^3 - 3x^2 - 6 \\ f'(x) = 3x^2 - 6x = 3x(x-2) = 0 \end{cases}$$

ریشه‌های $x = 0$ و $x = 2$ نقاط بحرانی تابع‌اند.

توجه کنید که نقاط ابتدا و انتهای بازه نمی‌توانند اکسترمم نسبی باشند.
در بازه $(4, 6)$ تابع ثابت است، بنابراین هر نقطه از این بازه هم مینیمم نسبی و هم ماکزیمم نسبی است. پس نقطه $x = 5$ هم ماکزیمم نسبی و هم مینیمم نسبی است.
در نتیجه تابع در $x = 2$ ، $x = 4$ ، $x = 5$ و $x = 7$ مینیمم و در $x = 3$ و $x = 5$ ماکزیمم نسبی دارد.

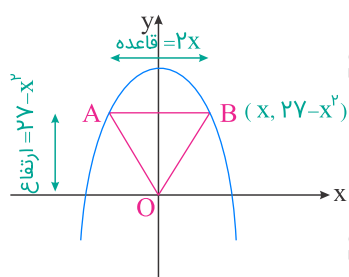
$$f(x) = \frac{-x}{x^2 + a} \Rightarrow f'(x) = \frac{-1(x^2 + a) + -2x(-x)}{(x^2 + a)^2} \leq 0$$

مخرج همواره مثبت است، پس فقط صورت را تعیین علامت می‌کنیم.

$$-x^2 - a + 2x^2 \geq 0 \Rightarrow x^2 \leq a$$

باید جواب نامعادله بالا $-2 \leq x \leq 2$ باشد، پس $a = 4$ است.

مساحت مثلث را پارامتری می‌نویسیم:

$$S = \frac{2x(27 - x^2)}{2} = -x^3 + 27x$$

ریشه مثبت S' را حساب می‌کنیم:

$$S' = 0 \Rightarrow -3x^2 + 27 = 0 \Rightarrow x = 3$$

مقدار S را به ازای $x = 3$ به دست می‌آوریم:

$$S_{\max} = S(3) = -27 + 81 = 54$$

اگر $(-1, 2)$ اکسترمم نسبی تابع $y = x^3 + ax^2 + b$ باشد، اولاً مشتق در $x = -1$ صفر می‌شود، بنابراین:

$$y' = 3x^2 + 2ax \xrightarrow{x=-1} y'(-1) = 3 - 2a = 0 \Rightarrow a = \frac{3}{2}$$

ثانیاً $(-1, 2)$ در ضابطه تابع صدق می‌کند:

$$y = x^3 + \frac{3}{2}x^2 + b \xrightarrow{(-1, 2)} 2 = -1 + \frac{3}{2} + b \Rightarrow b = \frac{3}{2}$$

حاصل $a + b$ برابر است با:

$$a + b = \frac{3}{2} + \frac{3}{2} = 3$$

تابع f اکیداً صعودی است. چرا که عبارت‌های $\sqrt{x^3}$ و $-\frac{2}{x}$ به ازای مقادیر دامنه یعنی $x > 0$ هر دو اکیداً صعودی هستند. به علاوه می‌توانیم با مشتق‌گیری هم آن را ثابت کنیم.

از طرفی $-1 \leq \sin x \leq 1$ می‌باشد. اگر $\sin x = t$ در نظر بگیریم، تابع $y = f \circ g(x) = \sqrt{t^3} - \frac{2}{t}$ می‌شود، پس ماکزیمم این تابع را وقتی $-1 \leq t \leq 1$ است، می‌خواهیم.

$$y = \sqrt{t^3} - \frac{2}{t}, \quad t \in [-1, 1]$$

سریع‌ترین راه حل این است که بگوییم چون $y = \sqrt{t^3} - \frac{2}{t}$ اکیداً صعودی است بیشترین مقدار آن در $t = 1$ رخ می‌دهد.

$$y(1) = \sqrt{1} - \frac{2}{1} = 1 - 2 = -1$$

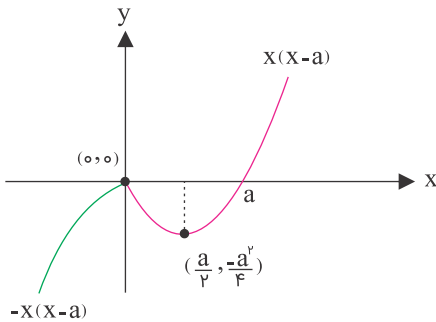
برای پیدا کردن ماکزیمم $C(t)$ ، مشتق آن را برابر صفر قرار می‌دهیم:

$$C(t) = \frac{3t}{t^3 + 27} \Rightarrow C'(t) = \frac{3(t^3 + 27) - 3t^2(3t)}{(t^3 + 27)^2} = 0$$

$$\Rightarrow 3 \times 27 - 9t^3 = 0 \Rightarrow t^3 = \frac{27}{3} \Rightarrow t = \frac{3}{\sqrt[3]{3}} = \frac{3\sqrt[3]{4}}{2}$$

اول نمودار تابع $y = (x - a)|x|$ را رسم می‌کنیم:

$$y = (x - a)|x| = \begin{cases} x(x - a) & ; x \geq 0 \\ -x(x - a) & ; x < 0 \end{cases}$$

مطابق شکل، ماکزیمم نسبی تابع نقطه $(0, 0)$ و مینیمم نسبی آن $(\frac{a}{2}, -\frac{a^2}{4})$ است. فاصله این دو نقطه را پیدا می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \sqrt{\left(-\frac{a}{2}\right)^2 + \left(\frac{a^2}{4}\right)^2} &= \sqrt{\frac{a^2}{4} + \frac{a^4}{16}} = \sqrt{\frac{4a^2 + a^4}{16}} = \sqrt{2} \\ \Rightarrow 4a^2 + a^4 &= 32 \Rightarrow a = 2 \end{aligned}$$

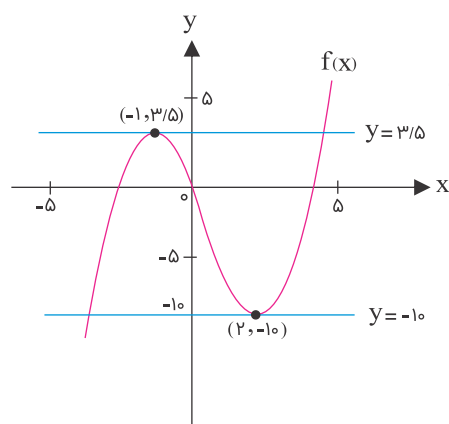
$$y = x^3 - \frac{3}{2}x^2 - 6x \Rightarrow y' = 3x^2 - 3x - 6 = 3(x^2 - x - 2) = 3(x - 2)(x + 1)$$

با کمک جدول می‌توانیم نمودار را دقیق رسم کنیم.

	-1	2	
y'	+	-	+
y	$\nearrow$	$\searrow$	$\nearrow$
	max	min	

$$y(-1) = 3/5$$

$$y(2) = -10$$

حالا می‌خواهیم معادله $x^3 = \frac{3}{2}x^2 + 6x + m$ ، دو ریشه داشته باشد؛ یعنی نمودار توابع $y = x^3 - \frac{3}{2}x^2 - 6x$ و $y = m$ در ۲ نقطه باید باهم برخورد کنند. در این صورت $m = 3/5$ یا $m = -10$ است، پس مجموع مقادیر m برابر است با: $-10 + 3/5 = -6/5$